

Vergis u niet, in de scrollende en surfende millennials schuilen oude zielen: achter de schermen bij de nieuwe voorstelling van **WOLF WOLF**

In de voorstelling *Nooit nooit* koestert een troep jonge acteurs de wilde ambitie om een theaterarchief te redden door het uit het hoofd te leren. Een idee van gezelschap **WOLF WOLF**, dat daarvoor écht in de archieven dook van stadstheater NTGent.

Wat een tragikomische plek eigenlijk, het theaterarchief. Het perst een onvergetelijke avond (gejuich! boegeroep!) samen tot de inhoud van een kartonnen doos – wat flyers, een drankbonnetje, een script. De ervaring zelf: foetsie.

Toch besloten Flor Van Severen, Mitch Van Landeghem, Naomi van der Horst, Imke Mol en scenograaf Gilles Pollak – *aka WOLF WOLF* – om zich samen met acteur Fabrice Delecluse wekenlang op te sluiten in het theaterarchief van NTGent. Wat viel er voor een jong collectief te rapen in dat stoffige kamertje zonder ramen?

“In de eerste plaats heel veel materiaal”, legt Flor Van Severen uit. “In dat archief staan meer dan drieduizend dozen. We wisten op voorhand dat we niet wilden gaan voor ‘tien essentiële stukken uit de geschiedenis van NTGent’ – dat interesseerde ons niet, die highlights.

“We zijn er nogal complexloos ingedoken, zonder veel eerbied voor de dozen van Hugo Claus of die van Milo Rau”, verduidelijkt Mitch Van Landeghem. “Het was eerder een intuïtief scrollen: ‘Tiens, een toffe zin’ of ‘Hé, een inspirerende foto’. Wat ons aansprak, legden we aan de kant.”

De barbaren

Die *randomness* van hun aanpak resulteerde niet in een medley van groot repertoire, maar in een theatertekst die zich evenzeer afspeelt op de Bühne als ernaast. In *Nooit nooit* zitten naast flarden Tsjechov en Claus ook de

afscheidsbrief van een NTGent-stagiaire die er de brui aan geeft en de aanwezigheidslijst van een vergadering.

Dat naast elkaar plaatsen van verheven en banaal materiaal lijkt op het eerste gezicht een ‘barbaarse’ manier van werken (zoals schrijver Alessandro Baricco het zou noemen): surfen aan de oppervlakte, meepikken wat boeit, hoppen naar het volgende.

Vergis u echter niet: in de scrollende en surfende millennials schuilen oude zielen. Hun strijd tegen de vergankelijkheid – van het theater, van het leven – is door en door romantisch. Ook in voorstellingen zoals *Voorjaarsontwaken* (2022) was die existentiële melancholie al voelbaar.

“Ik denk dat wij romantici zijn, ja”, erkent Van Landeghem. “Wij houden van het rode doek, van het pluche, van de grote teksten die de vragen oproepen die wij ons nog steeds stellen. Daarom zijn wij, in alle bescheidenheid, ook op onze plaats in een schouwburg. Maar we proberen met dat repertoire steeds iets nieuws te maken.”

“Je hebt de geschiedenis nodig om nieuw te kunnen zijn”, meent Van Severen. “Wat wij met *WOLF WOLF* doen, is terugkijken en tegelijkertijd naar voren bewegen.”

Het echte theaterarchief van NTGent wordt gedigitaliseerd, maar ook in *Nooit nooit* raken de rekken gaandeweg leeg. Terwijl het archief onder hun ogen slinkt, proberen de personages wat er was te bewaren door het vanbuiten te leren.

Van perkament tot floppydisk

Niet zo’n dwaas idee: de orale traditie is altijd al efficiënter gebleken in het bewaren van verhalen dan welke fysieke drager ook – van perkament tot floppydisk. Maar dit megalomane geheugenwerk brengt ook risico’s met zich mee. Het verleden heeft de kracht je te overheersen.

“Een voorstelling komt na haar dernière terecht in een doos, een dóódskest”, aldus Van Landeghem. “Wij hebben bij NTGent dóódskesten zitten opentrekken – van theaterstukken, van menselijke geschiedenissen. Dat is een potentieel gekmakende ervaring.”

“Mijn personage ontdekt bijvoorbeeld via zijn pogingen om Shakespeare vanbuiten te leren dat hij op zoek is naar zijn overleden vader”, zegt Van Severen. “Fictie en realiteit beginnen ineens te vloeien. Uiteindelijk denkt hij hem te vinden in de figuur van de archivaris.”

O ja, de archivaris – prachtige rol van Fabrice Delecluse, die in de jaren 1990 deel uitmaakte van het NTGent-ensemble en daarna mentor werd aan de Gentse theaterschool KASK.

“Fabrice vormde de perfecte verbindingsfiguur tussen heden en verleden”, vindt Van Landeghem. “We hebben allemaal een persoonlijke band met hem via het KASK, bovendien zat hij als enige van ons letterlijk in het archief. Op de eerste dag zei hij: ‘Kijk, dat ben ik, op deze foto.’ Repertoire schuilt niet alleen in teksten, maar ook in lichamen, in verhalen, en herinneringen.”

‘We proberen op dit moment iets moois te maken, daarna verdwijnt het. Het is maar dat. Meer is theater niet’
Flor Van Severen

Nooit nooit gaat donderdagavond in première, zal een kortere of langere speelse reeks kennen, om uiteindelijk – o ironie – te belanden in het NTGent-archief. “Je kan die gedachte deprimerend vinden, maar ik vind ze bevrijdend”, meent Van Severen. “Ze trekt je in het hier en nu, en dat is wat theater uiteindelijk is: de kunst van het hier en nu.”

“Als we die vluchtigheid niet omarmen, dan omarmen we het leven toch niet?”, vraagt Van Landeghem. “We

proberen op dit moment iets moois te maken, daarna verdwijnt het”, vat Van Severen het samen. “Het is maar dat. Meer is theater niet.”

Tenzij het anders loopt, natuurlijk. Stel je voor dat een jonge generatie theatermakers binnen dertig jaar opnieuw het NTGent-archief intrekt en daar beslist om *Nooit nooit* van de plank te halen? “Dat zou cool zijn”, zegt Van Landeghem. “Maar weet je wat? Er zijn op dit moment tieners op de kunsthumaniora in Brussel die onze *Voorjaarsontwaken* aan het hermaken zijn. Stel je voor: die tieners hermaken een voorstelling van ons die gaat over tieners die een voorstelling maken. Om op die manier toch nog een beetje voort te leven - dát is bijzonder.” (*lacht*)

Nog tot 5/12 in ntgent.be

Evelyne Coussens